

planinski

VESTNIK

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

11 114. LETO / NOVEMBER 2009 / 3,20 EUR

Revija
Planinske zveze
Slovenije

**Zgodovina
rabeljskega
rudnika**

INTERVJU:
Luka Krajnc

**Odprava
Bhagirathi 2009**

DRAGOCEN SPOMIN, ODLIČNO DARILO

Izšla je knjiga POZDRAV Z VRHOV, Slovensko planinstvo na starih razglednicah. Trdo vezana knjiga je polna očarljivih podob, prelepih spominov in planinskih vtisov iz preteklih časov.

Knjiga POZDRAV Z VRHOV je odlično darilo, dragocen spomin in vir neskončnega navdiha za vse generacije.

Z nakupom knjige podarite **4,00 €** za gradnjo Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani.

- * 222 razglednic iz obdobja 1893 - 1948
- * 168 strani
- * trda vezana
- * format 23x30 cm

medium

INFORMACIJE IN NAROČILA

Brezplačna št. **080 29 74**
04/580 50 20

www.pozdravzvrhov.si

Medium d.o.o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica

25% popust!

POSEBNA UGODNOST za ljubitelje gora

redna cena je 39,00€,
cena s popustom samo **29,00€**.

GESLO, ki vas popelje
do popusta je **2864**.

Mateja Pate

O pastirjih in vlečnih konjih

Zadnjič je kolega izrazil navdušenje nad razcvetom nekaterih ljubljanskih alpinističnih odsekov in ob tem z grenkobo pripomnil, da je njegov matični odsek čista žalost: nič se ne dogaja, nihče ni pripravljen vložiti kaj dosti svojega dela za skupno dobro, skratka, *ferajnovsko* življenje zamira in odsek propada. Nisva imela časa, da bi rekla kakšno bolj poglobljeno na to temo, čeprav ne bi bilo treba dosti *mozganja*, da bi prišla do zaključka, da so vzponi in padci čisto običajni del življenja vsakega alpinističnega odseka.

Vedno pogosteje sicer poslušam, kako je z mladimi (samo z mladimi?) vedno težje, da jih prostovoljno, »udarniško« delo ne zanima, da bi vsi raje jemali kot dajali in da skrbijo samo še za lastno korist. Glede na dandanašnji lagodni način življenja, ko se nismo več vajeni potruditi za stvari, ampak čakamo, da nam bodo same padle v naročje, je najbrž res nekaj na tem, a po drugi strani so ta opažanja stara toliko kot alpinistični odseki. Iz lastnih izkušenj vem, da je bilo mlade in malo manj mlade že v preteklosti zelo težko zbrati za kakšno delovno akcijo; da je malo takih, ki bi svoj prosti čas »zapravljali« kot načelniki tako samosvoje družčine, kot je alpinistična; da je lagodneje priti na skupno turo kot jo organizirati; da je lepše posvečati se svojim ciljem kot pa delu s tečajniki in tako dalje. Ljudje smo očitno res raje ovce kot pastirji; kako tudi ne, dosti lažje je blejati (kritizirati pastirja) kot pasti razpuščen trop ... In slednjemu je propadajoči *ferajn* pravzaprav zelo podoben – vsak zase muli svoj šop suhe trave in družabno »čredno« življenje zamre.

Vendar če ima odsek srečo, se slej ko prej najde kak podjeten pastir, dovolj zagnan posameznik, ki spet zbere svoje ovce in jih organizira v zvončkljajoč trop, toda to nemalokrat zahteva dosti potrpljenja in truda. A včasih še tako močna volja pastirja ne pomaga, če so se ovce že porazgubile po okoliških pašnikih in postale preveč samosvoje. Spominjam se lastne izkušnje, ko sem rosno mlada zelo optimistično prevzela vodenje odseka – in po enem letu razočarana omagala: »Ne morem vsega sama ...« Voza, ki je globoko v blatu, še tako trmast vlečni konj sam pač ne more premakniti! Za zares cvetoče *ferajnovsko* življenje je potrebna ekipa nekaj zagrizenih posameznikov, ki vsak po svoje prispevajo k sestavljanju harmonične celote. V tem primeru vleka voza ni več tlaka, marveč prijetno opravilo, kar sem imela na srečo priložnost izkusiti kmalu po neslavno končanem prvem poskusu načelnštva, ko mi je »v drugem mandatu« peščica navdušencev nekaj let uspešno pomagala vleči voz – in v veselje mi je, da do zdaj še ni obtičal v kakšni luknji.

Dokler se bodo pojavljali »vlečni konji«, torej ljudje, ki jim bo v materialnem smislu nekoristno delo »za *ferajnov* blagor« predstavljalo izziv in čudovito priložnost za nove, zelo dragocene življenjske izkušnje, se nam bržkone ni treba bati dokončnega konca raznovrstnih društev in združenj. Konec koncev, že če se ozremo v zgodovino, hitro spoznamo, da je dovolj en človek, da spremeni svet. In če se obda še s sposobnimi pomočniki, ni nič več nemogoče.

Na poti FOTO: OTON NAGLOST

UVODNIK

- 1 **O pastirjih in vlečnih konjih**
Mateja Pate

TEMA MESECA

- 4 **Kaj skrivajo nedrja zemlje?**
Skriti svet pod površjem
Marjan Bradeško
- 5 **Rudarstvo v dolini Jezernice**
Zgodovina rabeljskega rudnika
in rudarjev iz Posočja
Jana Remic

PLANINSTVO

- 15 **»Delo na višini«**
Utrinki iz življenja oskrbnikov
Tina Leskošek
- 19 **Krožna planinska pot Muta**
Sredogorje je tudi vredno obiska
Tomaž Kumer
- 25 **Bos na Triglav**
Nekoč s coklami za pasom,
zdaj s čevlji na hrbtu
Marjan Bradeško
- 28 **Rapalka**
Ob nekdanji meji
je nekoč cvetelo tihotapstvo
Dušan Škodič
- 33 **Kolikor hodcev, toliko poti**
Odmev na prispevek
v oktobrskem Vestniku
Mojca Luštrek
- 34 **Dobrega četrto stoletja
pod platneno streho**
Skupni tabori mladih planincev
Savinjskega MDO
Manca Čujež
- 38 **Krav pa nikjer ...**
Kravji vrh, imeniten razglednik
nad dolino Sele
Valentin Bogataj
- 39 **Kravji vrh/Kuhberg, 2024 m**
- 40 **Ščah**
Najvišji vrh otoka Ugljan
Peter Kosi
- 42 **Zeleno, ki te ljubim zeleno?**
Tolažilni izleti
po novozelandskih »gričih«
Mateja Pate

VSEBINE VSEH PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DO DANES NA

WWW.PVKAZALO.SI

OD 1956 DO LANSKEGA LETNIKA
V FORMATU PDF.

- 48 **Table Mountain**
Mizasta gora nad Cape Townom
Andrej Gosar

- 51 **Za srce in dušo**
Smučanje z Breithorna
in v skupini Defreggengebirge
Mitja Peternel

NA TURO

- 56 **Kako smo iskali
Semide dei Agnei**
Na divjem zahodu Julijskih Alp
Andrej Stritar
- 59 **Cuel dela Baretta, 1522 m**
Andrej Stritar

VARSTVO NARAVE

- 61 **Plahi vitez**
Rak koščak
Dušan Klenovšek

VARNO V GORE

- 63 **Ukrotimo mraz**
Pokrivala in rokavice
Arnold Lešnik

INTERVJU

- 66 **»Motivacija je gonilo vsega«**
Luka Krajnc, mladi alpinist
z vrhunsko plezalno sezono
Pogovarjala se je Manca Čujež

ALPINIZEM

- 70 **Bhagirathi 2009**
Tri smeri na tri vrhove
v alpskem slogu
Marko Prezelj
- 76 **Ašenbrenerjeva preizkušnja**
Zgodba iz slavne klasike
Nina Bernard
- 78 **Družinsko plezanje v Ailefroide**
Pripoved novopečene mame
Vesna Pavlovič
- 82 **Neznani vrhunski alpinisti
med nami**
Cveto Kemperle
Joža Mihelič
- 84 **Veliki vrh
nad Jezerskim**
Jesensko plezanje
nad zlatimi macesni
Bor Šumrada

86 NOVICE IZ VERTIKALE

87 NOVICE IZ TUJINE

88 PISMA BRALCEV

88 LITERATURA

91 IZ DEJAVNOSTI PZS

93 NOVICE IN OBVESTILA

96 KAKO POZNA MO NAŠE GORE?

planinski VESTNIK

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije
ISSN 0350-4344
Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne
prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer
drugje.

109. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvoržakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Marjan Bradeško, Irena Mušič Habjan,
Mateja Pate, Emil Pevec (tehnični urednik),
Andrej Stritar (namestnik odgovornega
urednika), Slavica Tovšak

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 5290 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom,
pošiljajte po elektronskem mediju na
naslov uredništva ali na elektronski
naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo.

Številka transakcijskega računa PZS
je 05100-8010489572, odprti pri
Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina
32 EUR, 55 EUR za tujino, posamezna
številka 3,2 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije
upoštevamo dva meseca po izidu številke.
Ob spremembi naslova navedite tudi stari
naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi
do 1. decembra za prihodnje leto.

Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje
uredništva. Kopiranje revije ali
posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja
ali delnega objavljanja nenaročenih
prispevkov v skladu s svojo uredniško
politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski
dejavnosti sofinancirata Ministrstvo
za šolstvo in šport in Fundacija za
financiranje športnih organizacij
v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Vzpon na Bhagirathi 2, zadaj Bhagirathi 3.
FOTO: MARKO PREZELJ